MEB ÖYSS - Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (Senaryo 4) Formatına Uygundur

2026-2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI

..... ORTAOKULU

5. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAVI (SENARYO 4)

Adı - Soyadı: ..... **Sınıfı / Şubesi:** 5 / ..... Okul No: .....
Aldığı Not: .....

ANT HOCAM

Soru 1 (15 Puan - Öğrenme Çıktısı: SB.5.1.1)

Bireyler içinde yer aldıkları gruplarda farklı roller üstlenirler. Bu roller beraberinde haklarımızı ve sorumluluklarımızı belirler. Örneğin bir okul futbol takımında yer alan bir oyuncunun taktiklere uyma ve antrenmanlara katılma sorumluluğu vardır.

Buna göre, ailenizde üstlendiğiniz "çocuk" rolü ile okulunuzda üstlendiğiniz "öğrenci" rolünün getirdiği sorumluluklara birer örnek veriniz.

Cevap:

- **Çocuk Rolü Sorumluluğu:**
  .....
- **Öğrenci Rolü Sorumluluğu:**
  .....

ANT HOCAM

Soru 2 (15 Puan - Öğrenme Çıktısı: SB.5.1.2)

Farklı şehirlerde yaşayan insanların konuştuğu yöresel ağızlar/şiveler, kutladıkları bahar bayramları (Hıdırellez, Nevruz vb.) ve giydikleri yöresel kıyafetler Türk kültürünün çeşitliliğini yansıtır.

Farklı kültürel özelliklere sahip bireylerle bir arada yaşarken bu farklılıklara saygı duymanın toplumdaki barış ve huzur ortamına iki katkısını yazınız.

Cevap:
1)
.....
.....
2)
.....
.....

ANT HOCAM

Soru 3 (20 Puan - Öğrenme Çıktısı: SB.5.1.2)

Sınıfınızda başka bir ilden gelen ve yöresel yemeklerini sınıfa getiren bir arkadaşınız bulunmaktadır. Bazı arkadaşlarınız bu yemeklerin kokusu veya görüntüsüyle alay etmeye başlamıştır.

Bu durumda sınıfınızda "birlikte yaşama kültürü" ve "farklılıklara saygı" bilincini korumak için alay eden arkadaşlarınızı uyarırken söyleyebileceğiniz yapıcı iki gerekçe yazınız.

Cevap:
1)
.....
.....
2)
.....
.....

ANT HOCAM

Soru 4 (15 Puan - Öğrenme Çıktısı: SB.5.1.3)

Toplumsal yaşamda yardımlaşma ve dayanışma, toplumun güçsüz kesimlerinin desteklenmesini ve birlik ruhunun korunmasını sağlar.

Tarihimizdeki vakıf kültürü veya günümüzdeki Kızılay gibi kuruluşların toplumdaki "gelir dengesizliğini azaltma ve kardeşliği pekiştirme" rolünü açıklayınız.

Cevap:
.....
.....
.....
.....

ANT HOCAM

Soru 5 (20 Puan - Öğrenme Çıktısı: SB.5.1.3)

Kış aylarında sokakta kalan evsiz vatandaşlar veya sokak hayvanları için mahallenizde "Dayanışma ve Sevgi Ağı" adında bir sosyal sorumluluk projesi başlatmak istiyorsunuz.

Bu projede mahalle muhtarı ve mahalle sakinleriyle birlikte gerçekleştirebileceğiniz iki somut dayanışma faaliyetini yazınız.

Cevap:
1)
.....
.....
2)
.....
.....

ANT HOCAM

Soru 6 (15 Puan - Öğrenme Çıktısı: SB.5.1.3)

Millî bayramlarda ve doğal afetlerde Türk milletinin gösterdiği eşsiz yardımlaşma refleksi, toplumun birlik ve beraberliğini en üst düzeye çıkarır.

Milletimizin zor günlerde hiçbir ayrım gözetmeksizin bir araya gelerek sergilediği bu fedakârlığın "toplumsal güven duygusu" üzerindeki etkisini bir cümle ile ifade ediniz.

Cevap:

.....

.....

.....

.....

CEVAP ANAHTARI VE DERECELİ PUANLAMA RUBRİĞİ (ANT HOCAM)

Sınav Yapısı ve Soru Dağılım Tablosu

Soru No	Öğrenme Çıktısı	Konu / Tema	Puan Değeri
Soru 1	SB.5.1.1. Dâhil olduğu gru...	Gruplar, Roller, Hak ve Sorumluluklar	15 Puan
Soru 2	SB.5.1.2. Kültürel özellikl...	Kültürel Çeşitlilik ve Toplumsal Barış	15 Puan
Soru 3	SB.5.1.2. Kültürel özellikl...	Birlikte Yaşama Kültürü ve Hoşgörü	20 Puan
Soru 4	SB.5.1.3. Toplumsal birliğ...	Vakıf Kültürü ve Kurumsal Yardımlaşma	15 Puan
Soru 5	SB.5.1.3. Toplumsal birliğ...	Yerel Yerel Sosyal Sorumluluk Projeleri	20 Puan
Soru 6	SB.5.1.3. Toplumsal birliğ...	Millî Birlik, Afet Dayanışması ve Güven	15 Puan
Toplam	**4 Öğrenme Çıktısı Alanı (...**	**Genel Sınav Değerlendirmesi**	**100 Puan**

Model Cevaplar ve Puanlama Kriterleri

Soru 1 Model Cevap (15 Puan)

- **Çocuk Rolü Sorumluluğu:** Odasını temiz tutmak, ev işlerinde aile bireylerine yardım etmek veya aile kurallarına uymak. (7.5 Puan)

- **Öğrenci Rolü Sorumluluğu:** Ödevlerini zamanında yapmak, dersi dikkatle dinlemek veya okul kurallarına uymak. (7.5 Puan)

Soru 2 Model Cevap (15 Puan)

1. Önyargıları azaltarak insanlar arasındaki sevgi, saygı ve hoşgörü bağlarını güçlendirir. (7.5 Puan)
2. Çatışmaları önleyerek toplumda iç huzuru, güveni ve toplumsal barışı kalıcı hâle getirir. (7.5 Puan)

Soru 3 Model Cevap (20 Puan)

1. "Her yörenin kendine has bir kültürü ve mutfağı vardır; farklılıklara saygı duymak zenginliğimizdir." (10 Puan)
2. "Bizim kültürümüzde misafirperverlik ve başkalarının değerlerine nezaketle yaklaşmak esastır, alay etmek arkadaşlarımızı incitir." (10 Puan)

Soru 4 Model Cevap (15 Puan)

- **Model Cevap:** Vakıf kültürü ve Kızılay gibi kurumlar, imkânı olan vatandaşlardan topladıkları yardımları ihtiyaç sahiplerine ulaştırarak ekonomik uçurumları kapatır; böylece toplumda kıskançlık ve ayrışma yerine dostluk, kardeşlik ve dayanışma duygularını pekiştirir. (Tam doğru açıklama: 15 Puan, Kısmi açıklama: 8 Puan)

Soru 5 Model Cevap (20 Puan)

1. Mahallede ihtiyaç sahipleri için kıyafet, gıda ve yakacak toplama stantları veya askıda ekmek/gıda noktaları kurmak. (10 Puan)
2. Sokak hayvanları için uygun noktalara korunaklı yuvalar (kedi/köpek evleri) ile düzenli mama ve su kapları yerleştirmek. (10 Puan)

Soru 6 Model Cevap (15 Puan)

- **Model Cevap:** Zor zamanlarda sergilenen birlik ve beraberlik, bireylerin yalnız olmadığını hissettirerek devlete ve topluma olan güvenini pekiştirir ve yarının huzurla karşılanmasını sağlar. (Tam doğru ifade: 15 Puan, Yetersiz ifade: 7 Puan)